

Leeftocht

JAARGANG 41 | NR 7 | MAART 2026

Terug thuis

BIJ DE COVER

Een vader staat op de uitkijk, verlangend naar zijn zoon die van huis wegging. Uit de verte ziet hij hem dichterbij komen, zijn 'verloren' zoon keert terug.

Het kunstwerk verbeeldt vreugde, spanning en onzekerheid. *Het mooiste van weggaan is thuiskomen* – maar dat vraagt moed en kwetsbaarheid. Het betekent: niet weten wat je te wachten staat, maar toch de stap zetten.

De pelgrim die onderweg is, verbindt zich met dit verhaal: wie zoekt, kan verdwalen, maar ook opnieuw de weg naar huis vinden. Naar wie of wat kijk jij uit? Wie mag van/voor jou weer terug thuiskomen?

IN DIT NUMMER

Maart is de maand van omkeren en opnieuw beginnen. De lente nadert, donkere dagen maken plaats voor het licht dat groeit. Ook in ons leven ontstaan nieuwe perspectieven. In deze Veertigendagentijd krijgen we de kans om ver-ander-d terug thuis te komen.

Het evangelie van de verloren zoon (Lc 15,11-32) vertelt over het ouderlijk huis verlaten, verdwalen, foute keuzes maken en toch opnieuw welkom zijn. 'Terug thuis' betekent: mogen herbeginnen, gedragen door vergeving die relaties herstelt. De vader loopt zijn zoon tegemoet – een gebaar van vertrouwen en mildheid – met open armen die welkom heten. Desmond Tutu leerde ons: 'Vergeven is niet zwak maar bevrijdend.'

Ook vandaag krijgen mensen nieuwe kansen: jongeren op school die samen met hun leerkrachten werken aan een herstelbeleid, kinderen die mogen *nesten* op school, gevangenen die op weg naar herstel opnieuw een plaats proberen te vinden in de samenleving, families die in dialoog gaan met elkaar na een conflict. Paus Franciscus zei: 'Je mag nooit op de ander neerkijken, behalve als het is om hem op te trekken.' Kunst helpt ons te kijken naar thuiskomen, naar een nieuw begin. We ontdekken ook hoe Boeddhisten thuiskomen in geloof. We stellen ons de vraag: waar mag ik opnieuw thuiskomen? Ben ik bereid de ander te ontvangen? Wie staat er voor mij op de uitkijk?

JAARGANG 41 | NUMMER 7

Leeftocht. Proviand voor onderweg, een verademing voor onderwijzers.
Maandelijkse inspiratiebron: pro.katholiekonderwijs.vlaanderen/leeftocht
Impressies zijn welkom op leeftocht@katholiekonderwijs.vlaanderen

Coverbeeld Guido Stoop © Leoni Jones

LEEFTOCHT

v.u. Bruno Vanobbergen

In de Bijbel

De parabel van de verloren zoon

(Lc 15,11-32)

Jezus vertelt het Bijbelverhaal van de verloren zoon en de barmhartige Vader. De evangelist beschrijft hierin de moeilijke maar mogelijke weg naar vergeving en verzoening.

“Toen dacht hij: Thuis hebben zelfs de armste knechten altijd genoeg te eten. En ik ga hier dood van de honger! Ik zal naar mijn vader teruggaan en tegen hem zeggen: ‘Vader, ik heb me slecht gedragen tegenover God en tegenover u. Ik verdien het niet meer om uw zoon te zijn. Behandel mij voortaan net zoals uw armste knechten.’ Toen ging de zoon terug naar zijn vader.

De vader zag zijn zoon al vanuit de verte aankomen. En meteen kreeg hij medelijden. Hij rende naar zijn zoon toe, sloeg zijn armen om hem heen en kuste hem. De zoon zei: ‘Vader, ik heb me slecht gedragen tegenover God en tegenover u. Ik verdien het niet meer om uw zoon te zijn.’”

Lc 15,17-21

De paradoxale rijkdom van de vergeving en verzoening

Vergeving is nooit een gemakkelijke stap. Zij vraagt om meer dan een vluchtige uitspraak of een oppervlakkige ‘het is goed zo’. Aan vergeving gaat telkens een relatie vooraf: er is iets fout gegaan tussen mensen. De fout zelf blijft onvergeeflijk – ze kan niet worden goedgepraat, niet worden uitgewist. Maar vergeving richt zich niet op het kwaad, wel op degene die het kwaad heeft gedaan. Niet om excuses te maken, maar om ruimte te scheppen voor herstel. De schuldige blijft verantwoordelijk. Vergeving is geen vrijgeleide, geen ontkenning van schuld. Integendeel: zij begint bij het onderkennen van de fout, het ophouden ermee en het rechtzetten van wat rechtgezet kan worden. Geen wraak, maar een proces waarin inzicht groeit. Het vraagt inleving in de dader, begrip voor de mens achter de fout,

zonder de fout zelf te vergelijken. Zo ontstaat een nieuwe kans, een mogelijkheid om niet vast te blijven zitten in wat verkeerd liep.

Vergeving is eerst een gave, maar wordt dan ook een opgave. Zij bevrijdt niet alleen het slachtoffer, maar ook de dader.

Er kan geen vergeving zijn zonder herinnering, zonder erkenning van schuld, zonder een beweging naar herstel. Pas dan kan vergeving uitgroeien tot verzoening – een herstelde relatie waarin het verleden niet wordt uitgewist, maar wordt opgenomen in een nieuw begin.

Uit: Burggraefe, R. (2013). *De moeilijke maar mogelijke weg naar vergeving en verzoening*. KU Leuven.

Een weg naar hoop

Het verhaal van de verloren zoon laat dit zien: vergeving is geen ontkenning van wat misging, maar een uitnodiging tot thuiskomen, tot een leven waarin fouten niet het laatste woord hebben. Vergeving opent een weg naar hoop, naar een toekomst waarin mensen elkaar opnieuw kunnen vinden.

Next level

Wat betekent vergeving voor mij: is het een gevoel, een keuze, een proces?

Kan ik vergeven zonder het kwaad goed te praten? Wat helpt mij om niet vast te blijven zitten in het verleden? Hoe kan ik herinneren zonder verbitterd te blijven? Is verzoening altijd mogelijk?

Wat verwacht ik van degene die mij pijn deed? Ben ik bereid om in de dader te zien wie hij/zij is, los van de fout? Wat maakt dat moeilijk?

Wanneer ervaar ik vergeving als een geschenk, en wanneer als een uitdaging? Welke nieuwe kansen ontstaan door vergeving – voor mij en voor de ander?

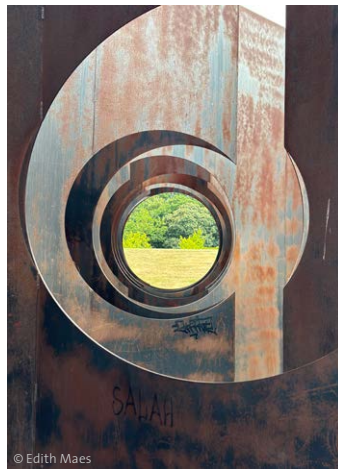
Blikopeners

© Edith Maes

Mantel der liefde is een creatie van leerlingen van het Koninklijk Atheneum Antwerpen, gemaakt in het kader van het project *Athena-Syntax*. Hij werd getoond in de expo *Compassion* (2025) in het MAS | Museum aan de Stroom, Antwerpen.

De mantel der liefde omhult wie vlucht, zoekt, twijfelt. Warmte wordt bescherming, nood wordt hoop. Dankbaarheid kleedt zich in een feestkleed van genade.

© Edith Maes

In het labyrint van het leven zoek je je weg, zoals de verloren zoon. Je dwaalt, bereikt de kern, keert terug – veranderd. Ontmoetingen raken, verzoenen, maken thuiskomen nieuw.

Het kunstwerk *Labyrint* (2015) van Gijs Van Vaerenbergh kreeg een plek op de site van C-mine in Genk.

© Open AI, 2025

Kunstenaar Udo Mathee werkt zijn thema's eerst in woorden uit om ze vervolgens via de betekenis van de woorden om te werken tot een kunstwerk. (udomathee.de)

Een voorbeeld hiervan is zijn werk 'Sinnvoll'. 'Zinvol' betekent: helemaal opgevuld zijn met zin, het heeft zin, het zit vol zin.

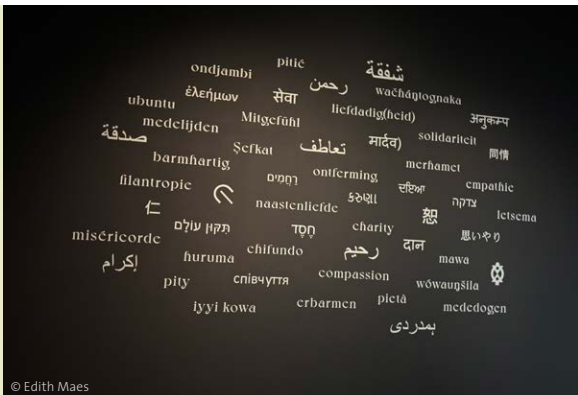
Voor een beter begrip van het werk is het belangrijk te weten dat 'vazen' bij de kunstenaar voor 'mensen' staan. Hij zoekt in zijn werk naar de betekenis en waarde van de mens, die zijn goddelijke roeping door Christus vaak uit het oog verliest en zijn waarde baseert op nut, bruikbaarheid en praktische ideeën.

uit: *Hengelaar-Rookmaaker Marleen. Jezus voor ogen. Beelden en woorden voor de Veertigdagentijd*. Buijten en Schipperheijn Motief, Amsterdam, p.118-119.

Bezinning en gebed

De wereld waar God van droomt, breekt door waar mensen kiezen voor het goede, ook als het moeilijk is. Beproeving is geen straf, maar een kans om te groeien in vertrouwen. In elke keuze ligt een uitnodiging. Vergeving is geen zwakte, maar een kracht – een teken dat liefde sterker is dan wrok. Wie vergeeft, opent de deur naar die wereld waar genade heerst. Laat ons elkaar vergeven, kiezen voor het licht en in beproeving standhouden. Zo wordt Gods droom werkelijkheid, hier en nu. Vanuit deze gedachte worden we iedere keer opnieuw uitgenodigd om samen met open handen het *Onze Vader* te bidden. Het verbindt ons als christenen met elkaar, waar ter wereld we ook samenkomen. Want wanneer twee of meer mensen samen zijn in Zijn naam, daar is Hij in hun midden.

Krum Damianov: De terugkeer van de verloren zoon.
Te bezichtigen in de Beeldentuin Hugo Voeten, Geel.
(collectionhugovoeten.com)

Projectie in de expo *Compassion* (2025)
het MAS | Museum aan de Stroom, Antwerpen.

Hoe je dat dan doet, leven geven?
Zie wat er gebeurt
wanneer je je gekrenkte hart
een duwtje geeft
en dan je armen opent, wijd,
voor wie aarzelend en met betraande ogen,
misschien wat blauwe plekken op zijn trots,
terugkeert.
Dat je dan glimlacht, warm, oprecht,
en niets zegt
– vooral niet 'zie je wel' –
Zie wat dan gebeurt ...

RUTH

Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw naam worde geheiligd,
uw rijk kome,
uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren,
en breng ons niet in beproeving
maar verlos ons van het kwade.

Bezinning en gebed

© Open AI, 2025

Handen die naar elkaar reiken
om te geven, om te ver-geven.
Ze dragen het gewicht van zorg en liefde,
verdragen de pijn,
wuiven uit wat voorbij is,
en onthalen wat nieuw begint.
In deze handen ligt
de kracht van ver-geving.

God van zachtheid,
wij leggen onze gebroken handen in de Uwe.
Handen die scherven dragen
van wat ooit heel was,
handen die willen helen, vergeven, verbinden.
We bidden om genade
voor de pijn die we elkaar aandeden.
Maak van onze gebroken schakels
een ketting van hoop.
Laat ons er zijn voor wie kwetsbaar is,
hen een veilige plek bieden waar liefde herstelt.
Onder het kruis,
waar pijn en vergeving samenkomen,
leren wij dat gebrokenheid geen einde is.
Herstel ons, Heer,
zodat wij met open handen
kunnen geven, ontvangen
en opnieuw beginnen.
Amen.

Leid mij, vriendelijk Licht,
door het duister om me heen,
wijs me de weg.
De nacht is donker,
mijn thuis is ver,
wijs Jij de weg.
Belicht Jij de plaats
waar ik mijn voeten zet.
Nee, ik vraag Je niet
de horizon te mogen zien.
Eén stap is al genoeg!

John Henry Newman (kerkleraar)

Actueel

Een ticket. Eén persoon. One-way.

Op het bord staat het bijna achteloos: *To leave or not to leave – that is the question now*. Maar voor wie vlucht, is er geen vraag. Er is alleen noodzaak. Gedwongen vertrekken, omdat blijven niet langer kan. Omdat veiligheid een luxe is die verdwijnt zodra de sirenes loeien.

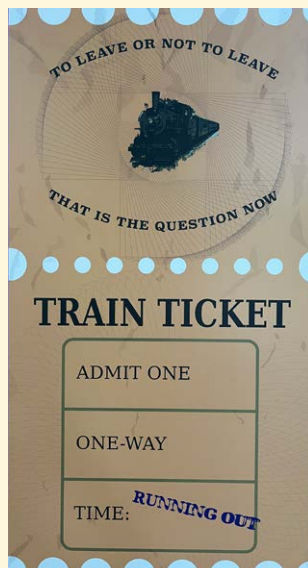
De trein wacht. De klok tikt. *Time is running out*. Je stapt in, niet omdat je wilt reizen, maar omdat je moet overleven. En onderweg rijst de vraag: Hoe kom je dan thuis? Waar kom je dan thuis? Is thuis nog dezelfde plek, of is het nu ergens anders?

Misschien staat er iemand op je te wachten. Welkom of niet? Misschien is er geen deur die opengaat, geen straat die herinnert, geen huis. Waar is mijn thuis?

Voor sommigen is thuis een gevoel, geen adres. Een herinnering die meereist op een ticket, *one way*, zonder terugweg.

Voor vluchtelingen die thuis komen, is thuis vaak niet meer dan een woord. Een belofte. Een hoop. Want soms is thuiskomen niet terugkeren, maar opnieuw beginnen.

Jurko, David (2025).
Ticket. In Living without Leaving (expo), Brussels Royal Park, 2025.
© Living without Leaving / European Commission – DG REGIO

De Sloveense kunstenaar David Jurko liet zich inspireren door oude treinkaartjes, symbool van vertrek en overgang dat aansluit bij zijn reflecties over het leven buiten zijn geboorteland. Hij maakt een nauwgezette visuele reconstructie van de tickets en schept tegelijkertijd emotionele diepgang, verwijzend naar de aantrekkingskracht van nieuwe horizons en de verbondenheid met de eigen roots.

Feesten van de maand

2-3 MAART

Poerim

Het lotenfeest is een vreugdevolle joodse feestdag die de redding van het joodse volk herdenkt.

3 MAART

Magha Puja

Boeddhisten gedenken de leerlingen die een graad van verlichting behaalden.

19-20 MAART

Eid al-Fitr

Moslims vieren met het Suikerfeest het einde van de maand Ramadan.

Allemaal anders

Een boeddhistische tempel is een plaats waar boeddhisten samenkomen om te mediteren. De tempel is ontworpen om innerlijke vrede te s(t)imuleren en heeft daarom in sommige opzichten heel wat eigenschappen van een klooster.

Boeddhistische tempels zijn heilige plaatsen die vaak meerdere gebouwen en een omliggend terrein omvatten, met architecturale elementen die symbool staan voor de kosmos en de leer van Boeddha. Belangrijke eigenschappen zijn onder andere:

- ◆ Boeddhabeelden en de daaraan verbonden *mudra's* (handgebaren),
- ◆ *Stupa's* met de relikven van een boeddhistische heilige.
Vaak loopt men rond deze stupa's terwijl men met een gebedsmolen ronddraait en gebeden opzegt.
- ◆ *Pagodes* (later uit de stupa ontwikkeld).
Deze toren telt tussen de 7 en 13 verschillende, steeds kleiner wordende verdiepingen. Pagodes worden op veel wijzen gebruikt, van relikschrijn tot grafmonument.

Kleurrijke boeddhistische stoepa © Canva

- ◆ Decoratieve elementen zoals *chofa's* en rijkelijk versierde deuren.

Een tempel fungeert niet alleen als gebedsplaats maar ook als een gemeenschapscentrum voor rituelen, meditatie en soms zelfs als school of weeshuis.

Tijdens de Magha Puja, een belangrijke boeddhistische feestdag, ook wel de 'Dag van de Sangha' genoemd, bezoeken gelovigen de tempels. Ze mediteren en luisteren er naar Dhamma-toespraken. Ze doen ook goede daden, zoals het geven van voedsel aan monniken. Soms wordt er ook een kaarsenprocessie gehouden rond het Boeddhabeeld ter ere van Boeddha, de Dhama (de leer) en de Sangha (de gemeenschap).

Uit het werkveld

Thuiskomen in een warm nest, een plek waar kinderen zich veilig voelen, waar ze mogen groeien, spelen en leren. Maar wat hebben ze nodig om dat warme nest ook op school te vinden?

Nesten biedt sociaal-emotionele zorg en ondersteunt op die manier zowel het schoolteam als de kinderen. Het is een manier om elke dag opnieuw te werken aan verbondenheid en welbevinden. Want een kind dat zich thuis voelt, leert beter en leeft gelukkiger.

© Sint Benedictusschool Poperinge

Nesten is onder andere conflicten herstellen en emoties reguleren, zodat kinderen leren omgaan met verschillen.

De katholieke basisscholen van regio Poperinge werken aan een warm nest op school. Het is iets waar ze samen aan bouwen – stap voor stap, elke dag opnieuw. Want thuiskomen is niet alleen iets van thuis, het kan ook op school beginnen.

Voor meer info: <https://www.8970nesten.be/>